

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartement
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo

Høringssvar – Digital kommunikasjon som hovedregel - endringer i eForvaltningsforskriften

1. Innledning

Vi viser til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets høringsbrev av 11. juni 2013 om endringer i eForvaltningsforskriften.

Direktoratet er generelt positiv til høringsforslaget om digital kommunikasjon som hovedregel, og støtter tiltaket om å innføre nye hjemler i eForvaltningsforskriften som gjør digital kommunikasjon som hovedregel mulig.

Innledningsvis viser vi til vårt i høringssvar av 19. desember 2012 angående endringer i forvaltningsloven der vi minnet om at tollvesenet allerede har store systemer som kommuniserer med borgere og næringsliv elektronisk, uten at man benytter elektronisk postkasse. Disse systemene må kunne bevare sin opprinnelige meldingsflyt. Blant annet benytter fortollings- og transitteringssystemene meldingsutveksling mellom fagsystemer i eget kodeformat (EDI) og egne metoder for autentisering, og vi anser at sikkerheten er godt ivarettatt. Meldingsutvekslingen er basert på internasjonale standarder som blant annet er initiert fra FN.

Videre bemerker direktoratet at digital kommunikasjon som hovedregel innebærer en vesentlig endring for forvaltningen. Det er derfor viktig at det beregnes god nok tid til implementering. Videre må det tas høyde for at det i tillegg til selve det systemtekniske, må skje forberedelse og endringer også på organisasjons- og personnivå.

2. Kommentarer til FADs spørsmålstillinger

Hvordan innbygger skal få sin digitale postkasse

Slik det fremgår av høringsnotatet er utgangspunktet med digital kommunikasjon som hovedregel at alle som ikke har reservert seg skal ha en digital postkasse. Direktoratet har i sitt høringssvar av 19. desember 2012 ansett at den enkelte selv aktivt velger digital kommunikasjon. Når det gjelder hvordan den enkelte skal få sin digitale postkasse, støtter direktoratet alternativ to hvor den enkelte innbygger selv aktivt må opprette sin digitale postkasse. Dette alternativet forutsetter at opprettingen av digital postkasse er enkel og at

det ved innføringen leveres tilstrekkelig og tydelig informasjon både om løsningen og reservasjonsadgangen.

Vi anser også at det alltid bør kreves en aktiv deltakelse fra innbyggernes side, også i tilfeller der postkassen kan tildeles hvis innbyggeren ikke har opprettet den selv. En aktiv deltakelse vil være særlig viktig der kommunikasjonen med forvaltningen er noe sporadisk.

Tilgang til innbyggers digitale postkasse

Direktoratet mener at tilgangen til digital postkasse må være enkel, samt at post der bør være tilgjengelig når som helst og hvor som helst. Vi støtter også prinsippet om at den digitale postkassen er mottakers postkasse og at mottaker skal ha full råderett over denne.

Ekstra elektronisk varslings dersom mottaker ikke har åpnet enkeltvedtak m.v.

Direktoratet anser det som vesentlig at den digitale postkasseseieren åpner den posten som leveres. Et varslingsystem bør derfor etter vårt syn etableres og vil da være særlig viktig i oppstartsfasen. En slik varslingsjeneste må forventes å by på problemstillinger knyttet til korrekt registrert av varslingskanal, så som mobiltelefonnummer og/eller privat e-postadresse. Uansett slike problemstillinger må det antas at en varslingsløsning vil sikre at levert informasjon i større grad blir lest av mottaker. På grunn av fare for rettstap mener direktoratet at det – i alle fall i en overgangsperiode- vil være nødvendig å sende ut varsel også på post dersom det ikke er blitt registrert at parten har skaffet seg tilgang til vedtaket. Man bør også vurdere om en eventuell alternativ kommunikasjonsmåte bør reguleres i forskriften.

Vi stiller også spørsmål om ikke det burde angis eventuelle begrensinger i antall ganger nytt varsel kan sendes før alternative kommunikasjonsmidler må brukes.

3. Kommentarer til enkelte punkt

Reservasjonsrett og -muligheter

Innbyggernes reservasjonsrett anser direktoratet som svært viktig. Det er imidlertid vesentlig at reservasjonsmulighetene ikke blir så omfattende at de favner store grupper og dermed undergraver effekten av å få til en sikker digital kommunikasjon. Videre anser vi det som vesentlig at all offentlig virksomhet raskt skal etableres som brukere av en sikker digital kommunikasjonsløsning, og at det ikke åpnes for reservasjonsrett hos offentlig virksomhet (selvsagt med unntak av tjenester som naturlig hører inn under Altinn eller andre etablerte felleskanaler).

Et register over digital kontaktinformasjon og reservasjon

Direktoratet er positiv til at det etableres et register over digital kontaktinformasjon og reservasjon. Vi bemerker imidlertid at det vil være en fordel om man kan benytte og/eller

bygge ut eksisterende kontaktinformasjonssystemer som mange offentlige etater allerede har systemtilknytning til.

Vedlikehold av informasjon

Av høringsmaterialet framgår det at vedlikeholdet i stor grad vil forsøkes lagt til kontoinnehaverne selv og med en annullering av mulighet for å benytte kanalen til innehavere som ikke har bekreftet kontaktinformasjonen de siste 12 månedene. Vår oppfatning er at et slikt vedlikeholdskonsept kan medføre at feilprosenten i den informasjon som kan hentes gjennom registeret blir stor og uten nyttige korrektiver, som eksempelvis informasjon fra andre offentlige instanser med korrigering av informasjon eller påførsel om at informasjonene ikke er riktig.

Vi stiller også spørsmål ved om det ikke burde legges opp til en hyppig vasking av et nytt register ift lister over registrert døde slik at dette kan merkes i registeret og forvaltningen enkelt kan ta hensyn til hva og hvordan formidlingen dermed gjøres eller om det avstås å sende i det hele tatt.

Vi antar også at kontaktinformasjon til personer som for eksempel har hemmelig nummer, etc. ikke skal legges inn i registeret. Hvis så ikke er tilfelle bør det vurderes mekanismer for å skjerme informasjon som ikke skal ut av kontaktregisteret, men kunne benyttes til varsling av vedkommende kontoinnehaver.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Under kapittel 9 nevnes det et anslag på 65 000 kroner i tilknytningskostnader per avsendervirksomhet. Dette anslaget fremstår som meget lavt. Direktoratet tror at det vil oppstå høyere kostnader når nye systemet skal knyttes til eksisterende systemer.

4. Kommentarer til enkelte punkter

Bestemmelsen § 47 (1): herunder ber TAD om at det tilføyes en setning «... eller når annet følger av annen lov eller forskrift, jf. tolloven § 4-13.

Vi anser videre at følgende begrep bør defineres nærmere i forskriften:

§ 34 (2): Vi reiser spørsmål ved denne bestemmelsen også inneholder sms- og teleleverandører?

Øvrig begrepsbruk:

§ 38 (2 og 5): Det fremstår som noe uklart hva begrepet «digital post» inneholder. Bør dette defineres nærmere?

I eForvaltningsforskriften påpekes det at kommunikasjon fra forvaltningen skal skje på en sikker måte slik at bl.a personopplysninger ikke kommer på avveie. E-post regnes ikke

som en sikker kanal. Derfor reiser vi spørsmål om forskriften også burde si noe om hvordan innbyggerne kan henvende seg til forvaltningen på en like sikker måte. Også i kommunikasjonen til forvaltningen kan det være opplysninger som ikke må komme på avveie.

Med hilsen

for
Pål Hellesylt
avdelingsdirektør

Louise Holtoug Amundsen
underdirektør